

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua Opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotisesta suunnitelmasta.

Maanmittauslaitos lausuu asiassa seuraavaa.

Maanmittauslaitos katsoo, että suunnitelman tavoitteet ovat oikeansuuntaisia ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi on hyvin tunnistettu.

T&K-toiminnan tärkeys yhteiskunnan kehittämisessä on hyvin tunnistettu. Tutkimuksen rooli päätöksenteon tukena hyötyy erityisesti rakenteista, joilla tuetaan yhteiskuntaa palvelevaa pitkäjänteistä tutkimusta.

Huoli tulevaisuuden osaajista on näkyvissä. Osaamis pohjan varmistaminen ja vahvistaminen vaatii laajoja yhteiskunnallisia toimenpiteitä niin

kansallisen koulutuksen kehittämisessä kuin kansainvälisten osaajien houkuttelussa.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Maanmittauslaitos pitää erittäin tärkeänä kansallisen EU-vastinrahan tarjoamista. Tämä kannustaa hakemaan laajoja yhteistyöhankkeita Euroopassa, mikä nostaa Suomen T&K-kilpailukykyä laajasti.

Tutkimuslaitoksille myönnetty post-doc-ohjelmarahoitus on erittäin tärkeä lisä ja erinomainen elementti vahvistamaan tutkijan urapolkuja ja osaltaan myös Maanmittauslaitoksen lakisääteisiä tehtäviä tukevaa tutkimusta. Polku tutkimuksesta toiminnan tuottavuuden kasvuun tehostuu, kun post-doc-tutkimustyötä voidaan suunnata esimerkiksi laitoksen korkealaatuisten tutkimusinfrastruktuurien kehittämistyöhön.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Yhteistyön merkitys ja tärkeys on hyvin tunnistettu suunnitelmassa. T&K-rahoituksen muodoilla on suuri merkitys yhteistyön mahdollistajana ja kannustajana. Oikein suunnatulla rahoituksella voidaan rakentaa saumattomia ketjuja, joilla tuetaan tutkijaurapolkuja jatkotutkinnoista tutkimus- ja kehitystehtäviin laajasti eri sektoreille, mahdollistaen myös innovaatiota ja start-up-yritystoimintaa.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta

Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla

Lisäämällä yritysten T&K-panostuksia parannetaan myös yritysten ja tutkimuslaitosten yhteistyötä. Yhteisillä tutkimushankkeilla myös vauhditetaan tutkimustulosten tuotteistamista.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

-

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

Korkeatasoiset, laajaa käyttöä mahdollistavat tutkimusinfrastruktuurit ovat välttämättömiä tutkimuksen kivijalkoja. Ne mahdollistavat toistettavaa, pitkiin aikasarjoihin perustuvaa tutkimusta ja Maanmittauslaitoksessa myös tukevat lakisääteisiä perustehtäviä. Kilpaillun kehitysrahoituksen lisäksi tutkimusinfrastruktuurien perusrahoitus on turvattava.

Strategisiin vahvuusaloihin panostaminen luo uutta ja tärkeää osaamista. Näiden rinnalla on lisäksi erityisosaamiseen tukeutuvia ydintoimintoja, joiden merkitys yhteiskunnassa on kriittistä. Näiden alojen osaamisen varmistaminen on kansallisen huoltovarmuuden kannalta merkittävää ja ne tulisi tunnistaa osana T&K-rahoitusta.

Suurteholaskentakapasiteetin tarjoaminen tuo Suomelle merkittäviä etuja, esim. Euroopan unionin ja ESA suurhankkeen DestinE (Destination Earth) palvelun ja data-alustojen toteutus Kajaanissa sijaitsevassa LUMI superkoneessa tulee lisäämään merkittävästi suomalaisen paikkatietotutkimuksen mahdollisuuksia kehitettäessä digitaalisia kaksosia.

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

Maanmittauslaitos pitää erittäin tärkeänä kansallisen EU-vastinrahan tarjoamista. Tämä kannustaa hakemaan laajoja yhteistyöhankkeita Euroopassa, mikä nostaa Suomen T&K-kilpailukykyä laajasti.

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

-

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

T&K-toiminnan ja -rahoituksen vaikutusten ja vaikuttavuuden seuranta on tärkeää. Tutkimuksen vaikuttavuuden pitkät aikajannot ja kvantitatiivisen mittaamisen haasteet tulee ottaa seurantamalleja luodessa huomioon.

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

Valtionhallinnon mittavien säästöjen vaikutus valtion tutkimuslaitosten toimintaedellytyksiin tulee ottaa huomioon valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen suunnitelmassa. Kansallisen perusrahoituksen turvaaminen on edellytys myös EU-rahoituksen lisäämiselle.

Mikkonen Soile

Maanmittauslaitos - Pääjohtaja Pasi Patrikainen ja tutkimusjohtaja Mari
Laakso